

Spis treści

Wprowadzenie	7
---------------------------	----------

Rozdział 1

Koncepcja integracji monetarnej	13
1.1. Pojęcie integracji monetarnej	13
1.2. Teoretyczne przesłanki unii monetarnych	17
1.2.1. Teoria optymalnego obszaru walutowego	17
1.2.1.1. Mobilność czynników produkcji	18
1.2.1.2. Stopień otwartości gospodarki	22
1.2.1.3. Dywersyfikacja produkcji	26
1.2.1.4. Integracja rynku finansowego	28
1.2.1.5. Wnioski z porównania kryteriów optymalnego obszaru walutowego	28
1.2.2 Koncepcja kosztów i korzyści (<i>cost and benefits approach</i>)	33
1.2.3 Teoria endogeniczności kryteriów optymalnego obszaru walutowego	48
1.3. Unia Europejska jako optymalny obszar walutowy	49
1.4. Znaczenie integracji rynków finansowych w unii monetarnej	52
1.5. Korzyści i koszty utworzenia unii monetarnej	53

Rozdział 2

Integracja monetarna w ramach wspólnot europejskich	57
2.1. Pierwsze idee wspólnego pieniądza w Europie	58
2.2. Zarys historii walut międzynarodowych	60
2.2.1. Funkcje pieniądza międzynarodowego	68
2.2.2. Czynniki wpływające na międzynarodową rolę euro	70
2.3. Etapy integracji monetarnej w Europie	75
2.3.1. Okres 1950-1972	77

2.3.2. Okres 1973-1978	82
2.3.3. Okres 1978-1987	84
2.3.3.1. Powstanie ECU	85
2.3.3.2. ERM od 1979 do 1987	86
2.3.3.3. Jednolity Akt Europejski	88
2.3.4. Okres 1988-1997	89
2.3.4.1. Traktat z Maastricht	90
2.3.4.2. ERM od 1988 do 1998	91
2.3.5. Okres 1998-2010	92
2.3.6. Liberalizacja przepływów kapitału we Wspólnocie Europejskiej w latach 1957-1998	95
2.3.7. Instytucje oraz instrumenty prawne regulujące funkcjonowanie wspólnego rynku finansowego w ramach UGW	98
2.4. Warunki przystąpienia do Unii Gospodarczej i Walutowej	100
2.4.1. Kryteria konwergencji i ich znaczenie	100
2.4.2. Wypełnienie kryteriów zbieżności przez kraje strefy euro	104
2.4.3. Pakt Stabilności i Wzrostu	107
2.5. Rola euro w międzynarodowym sektorze prywatnym i publicznym	108
2.5.1. Zastosowanie euro w sektorze prywatnym	110
2.5.2. Zastosowanie euro w sektorze publicznym	114

Rozdział 3

Europejski rynek pieniężny jako efekt integracji monetarnej	121
3.1. Europejski System Banków Centralnych jako emitent wspólnej waluty	122
3.1.1. Euro a jednolita polityka monetarna	126
3.1.1.1. Cele polityki monetarnej	126
3.1.1.2. Strategie polityki monetarnej	127
3.1.1.3. Stopy procentowe Europejskiego Banku Centralnego	131
3.1.1.4. Instrumenty polityki monetarnej	133
3.1.2. Kapitał akcyjny Europejskiego Banku Centralnego	140
3.1.3. Niezależność Europejskiego Banku Centralnego	141
3.1.4. Uczestnicy rynku pieniężnego i walutowego	144
3.1.5. Instrumenty rynku pieniężnego	145
3.2. Rynek międzybankowy	146
3.2.1. Rynek depozytów i lokat międzybankowych	149
3.2.2. Operacje Repurchase Agreement – Repo i Reverse Repurchase Agreement Reverse Repo	153

3.2.3. Rynek swapów stóp procentowych	159
3.2.4. Stopy referencyjne dla strefy euro	161
3.2.5. Międzynarodowe systemy prowadzenia dużych płatności w czasie rzeczywistym – TARGET i TARGET2	164
3.2.6. Międzybankowy system transferu płatności – EURO1	168
3.2.7. Model korespondencyjnej bankowości centralnej	169
3.3. Rynek papierów dłużnych	170
3.4. Rynek walutowy	180
3.4.1. Referencyjne kursy euro dla rynku walutowego.	183
3.4.2. Rynek kasowy	183
3.4.3. Rynek terminowy.	186
3.4.4. Rynek operacji swapów walutowych	190
3.4.5. Kształtowanie się kursu walutowego euro	194

Rozdział 4

Euro a procesy alokacji kapitału w Unii Europejskiej	201
4.1. Proces integracji europejskiego rynku kapitałowego	205
4.2. Uczestnicy europejskiego rynku kapitałowego.	210
4.2.1. Inwestorzy i pośrednicy na rynku kapitałowym.	210
4.2.2. Emitenci papierów wartościowych	211
4.2.3. Instytucje regulujące rynek kapitałowy i obrót papierami wartościowymi.	212
4.3. Instrumenty rynku papierów wartościowych.	215
4.4. Rynek akcji	218
4.5. Rynek obligacji	231
4.5.1. Obligacje sektora publicznego	237
4.5.2. Obligacje sektora prywatnego	247
4.6. Mobilność kapitału w ramach Unii Europejskiej i Unii Gospodarczej i Walutowej.	253

Rozdział 5

Polski rynek finansowy i strategię integracji Polski

z Unią Gospodarczą i Walutową	257
5.1. Przesłanki pozostania poza Unią Gospodarczą i Walutową.	258
5.2. Problem przystąpienia do Unii Gospodarczej i Walutowej. Strategię przyjęcia euro przez Polskę.	264
5.2.1. Polska jako element europejskiego optymalnego obszaru walutowego.	265

5.2.1.1. Endogeniczność kryteriów optymalnego obszaru walutowego a kraje przystępujące	272
5.2.2. Scenariusze przyjęcia euro przez Polskę	272
5.2.3. Perspektywa spełnienia przez Polskę kryteriów zbieżności	281
5.2.4. Niebezpieczeństwa ostatniego etapu zbieżności	284
5.3. Liberalizacja przepływów kapitału w Polsce i liberalizacja polskiego ryнку finansowego	286
5.4. Polski rynek finansowy przed przystąpieniem Polski do strefy euro	289
5.4.1. Rynek pieniężny w Polsce	291
5.4.1.1. Przystąpienie Polski do europejskiego systemu płatności TARGET i TARGET2	296
5.4.2. Rynek kapitałowy w Polsce	296
5.4.3. Mobilność polskiego kapitału	302
5.4.4. Korzyści i zagrożenia wynikające z integracji rynków finansowych Polski i strefy euro	303
5.5. Polityka integracji Polski z Unią Gospodarczą i Walutową	304
Podsumowanie i wnioski	307
Aneks I. Przykłady	317
Aneks II. Tabele statystyczne	321
Spis skrótów	353
Bibliografia	355